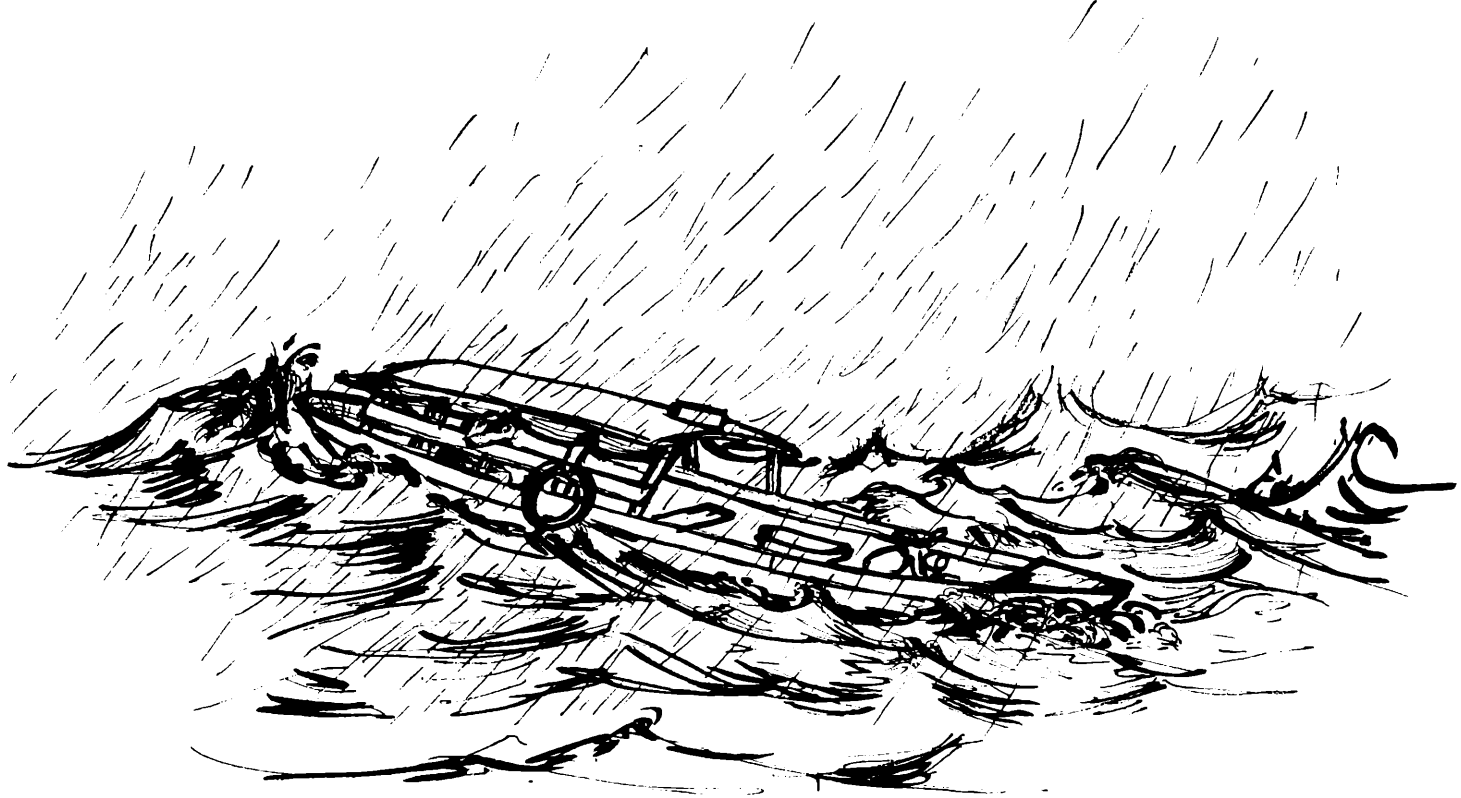

Udan Angin Nang Laut

Udan Angin Nang Laut

(Storm op de rivier)

Gejegur got

(In de goot)

Verhalen verteld door W. Wongsosemito

Instituut voor Taalwetenschap

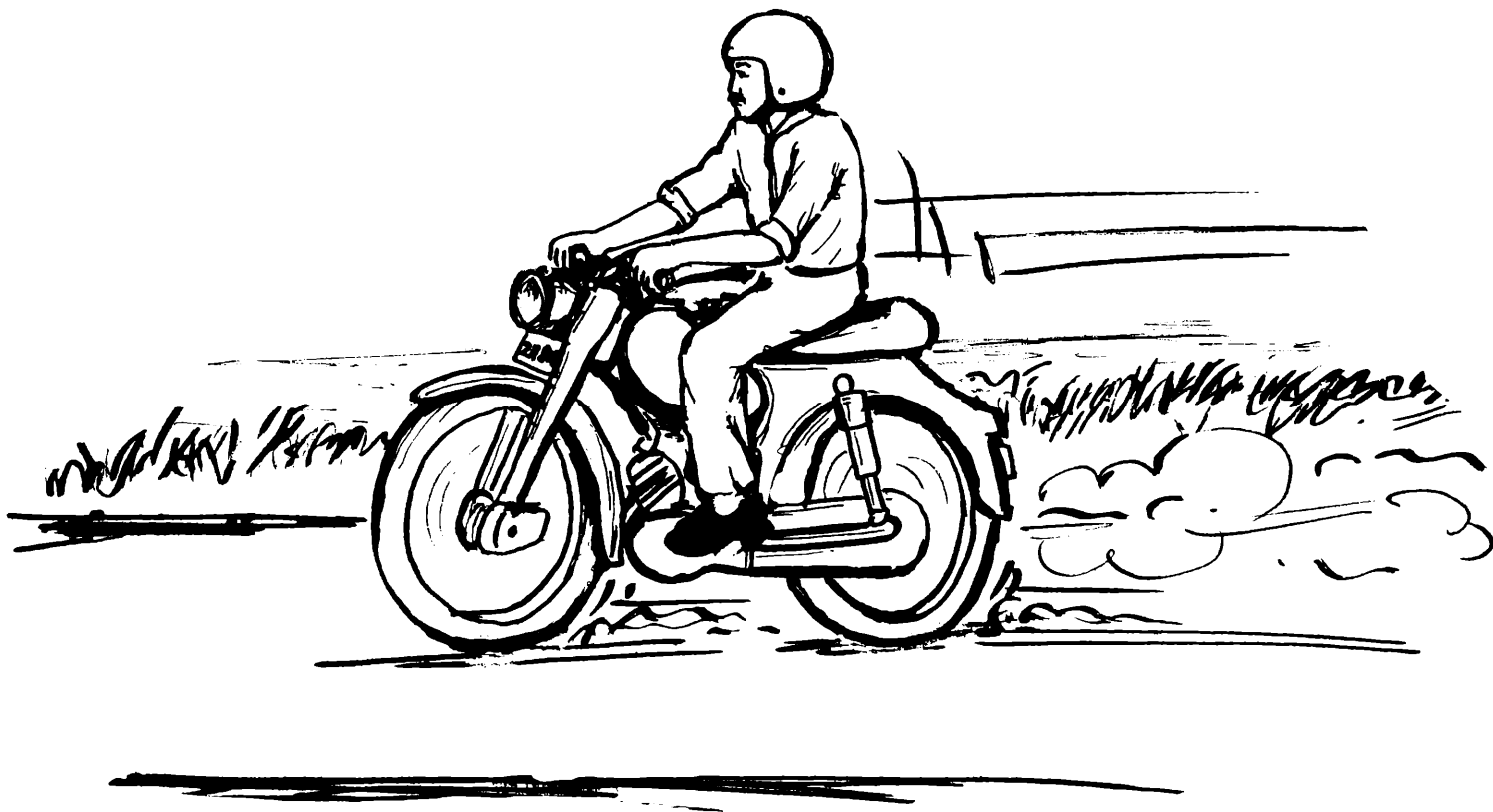
Paramaribo

Illustraties: J. W. Kuisch en L. Poewasak
Samenstelling: P. Karijoredjo
Computeradvies: E. Speyers
Redactie: A. Sisal

Serie leesboekjes in het Surinaams Javaans
Instituut voor Taalwetenschap (SIL)
Postbus 1919 (Andirastraat no. 54)
Paramaribo-Zuid, Suriname

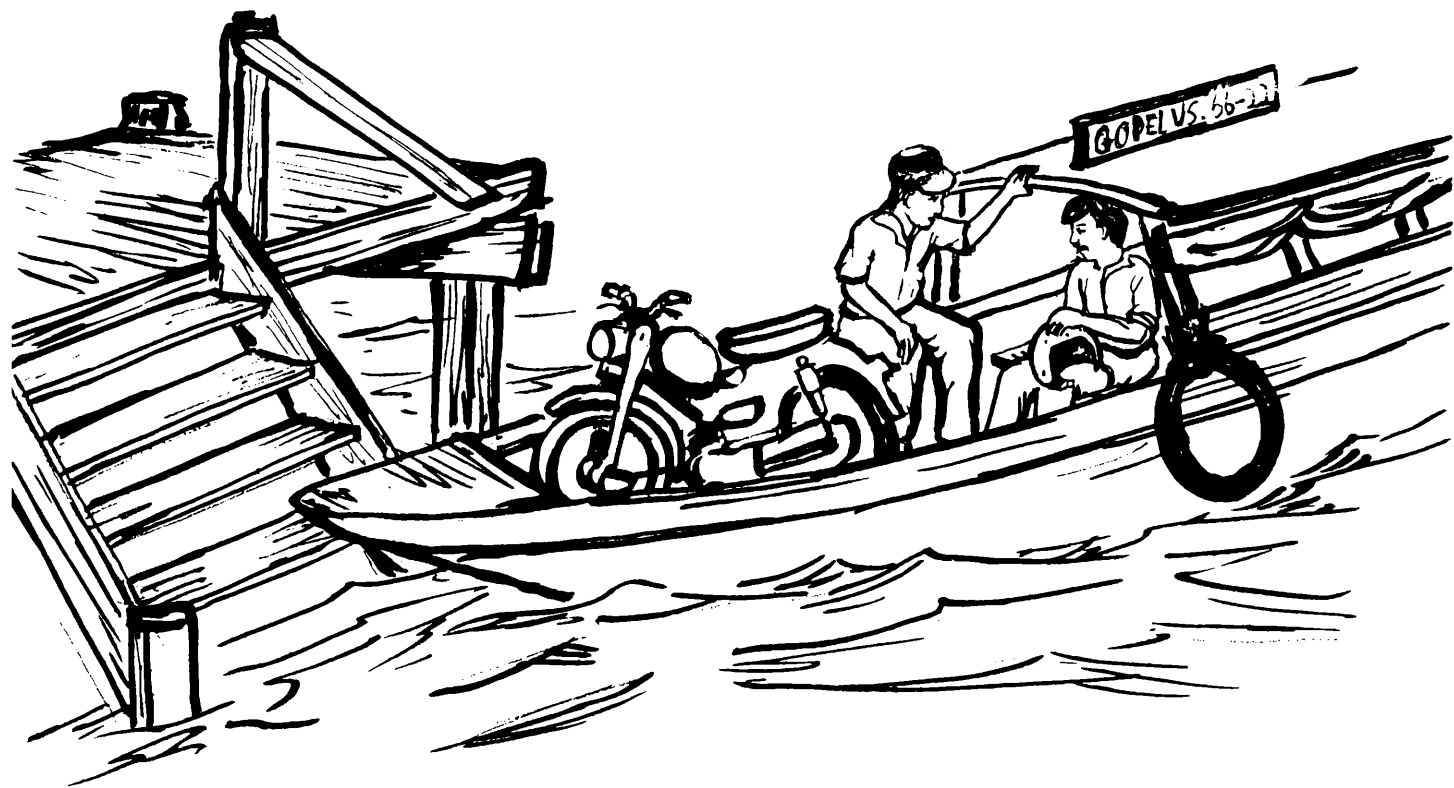
© 1996 Instituut voor Taalwetenschap (SIL)
Alle rechten voorbehouden
M
Printed in Suriname

Udan angin nang laut

Mbiyèn saben setu soré aku ngabrah nang Commewijne, awit kudu nggawa Pituturé Gusti Allah nang désa-désa lor kali. Aku nèk mulih kerja kaé terus njikuk brompitku terus budal nang Leonsberg.

Nèk aku terus éntuk prau, ya ora nganti setengah jam wis bisa tekan Njompoto. Nanging dong-dongan aku kudu ngentèni suwi tenan, awit tukangé prau ora gelem budal nèk prauné durung kebek. Omongé nèk ngabrah karo wong setitik ora kurup.

■ ng sakwijiné setu soré aku ya ngabrah kaya saklumrahé. Aku ndèkèk brompitku terus njagong omong-omongan karo ngentèni wong-wong liyané.

Ora let suwi wong pirang-pirang teka lan awaké déwé terus ngabrah. Tekan Njompoto wong-wong pada medun. Aku diréwangi ngedunké brompitku karo tukangé prau.

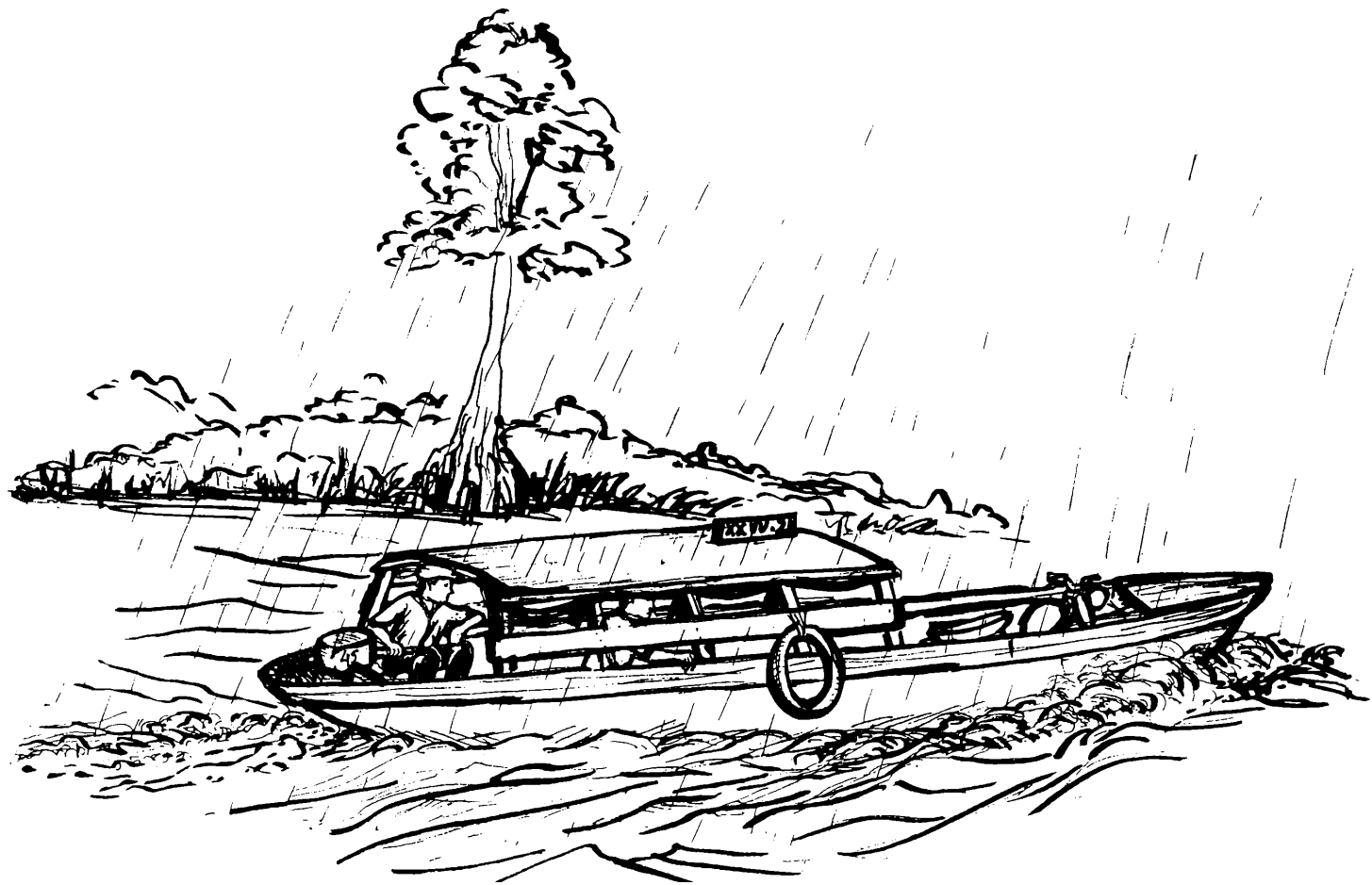
Sangka kono aku terus nang Mariyomborek, awit aku kudu ngabrah sepisan menèh, bisané tekan Margrita.

Tekan Mariyomborek aku terusan waé nggolèk prau, sing arep ngabrah nang Margrita.

Aku nitèni nèk ing wantyi iku namung tukangé prau déwé sing njagong telak-telik nang prauné. Dèkné sing ngentèni wong ngabrah sampèk teklak-tekluk ngantuk. Aku mikir dina iki menawa ora ènèng wong siji waé ngabrah, awit mendungé peteng lan rasané arep udan. Mulané aku ya terus takon: “Apa kowé arep ndang ngabrah kang?” Dèkné sing semaur: “Ora, aku arep ngentèni sediluk menèh. Kéné brompitmu dileboké nang prau lan lèrèn ndisik.”

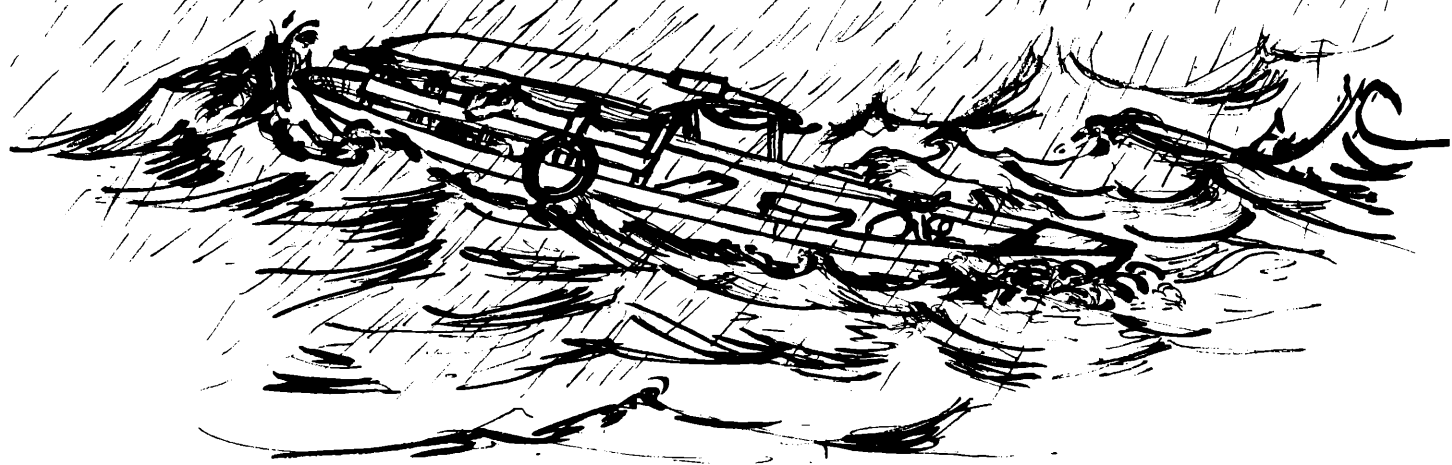

Awaké déwé sing ngentèni menawa kliwat setengah jam, nanging wong siji waé kok ora teka.

Saiki mesiné prau lekas dilakoké terus awaké déwé alon-alon ngabrah nang Margrita.

Ing wantyi iku molai udan lan selot suwi udané kok selot deres karo kebarengan angin banter pisan. Jalaran ombaké saiki rodok medèni lan anginé ya banter tenan, mulané tukangé prau sing nglakoké prauné ora wani nglentyeng terus nang Margrita. Dèkné saiki kepeksa nurut pinggiré laut, supaya bisa rodok kaling-kalingan karo wit-witan sing nang pinggir laut kono.

Udané lan anginé selot ngegèt, ombaké selot duwur, mulané
prauné kintir terus ngliwati Margrita.

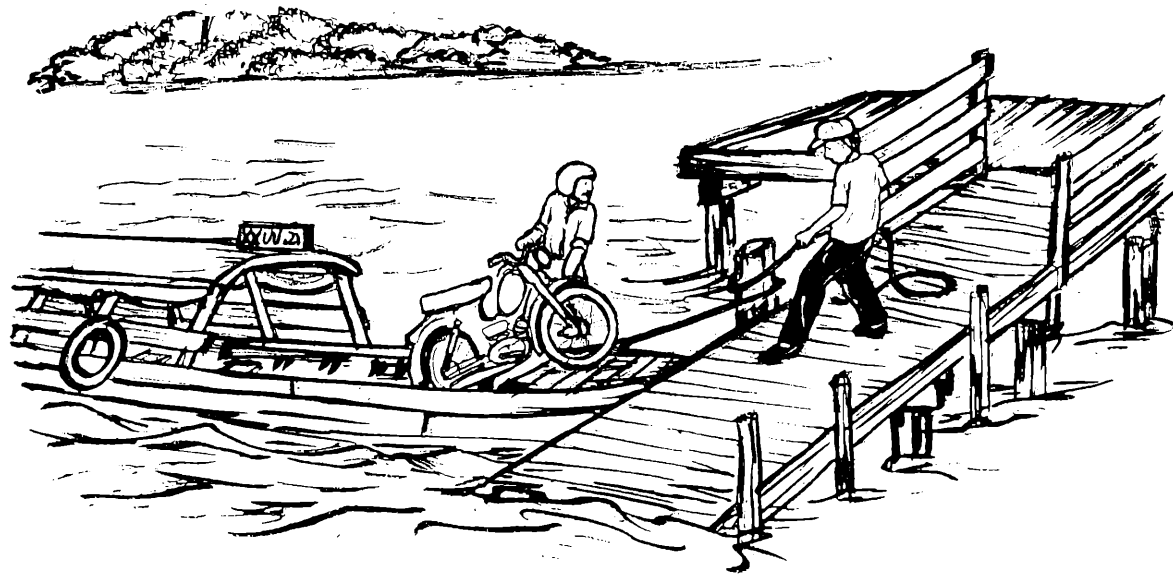
Tukangé prau saiki kepeksa mbalik nang tengahé laut, dadiné sing nglakoké prauné bisa nglentyeng terus tekan Margrita menèh. Tegesé saiki ora bisa nurut pinggir laut menèh kaya mauné. Dongé awaké déwé nang tengahé laut ya pantyèn medèni tenan. Aku durung tau ngalami wantyi sing kaya ngono kuwi: numpak prau wayahé udan-angin kaya ngono banteré. Prau semono gedéné kok sampèk kaya prau dolanan waé. Sangking banteré anginé prauné diuntyalké mungga-medun lan digolang-galingké ngiwa-nengen.

Rasané mumet nang sirah kaya wong mabuk kaé. Tukangé prau tak lirik lan aku nitèni nèk tyayahé wongé malih rodok putyet, awit dèkné ya pada waé wedi. Aku kok malih nduwèni rasa wedi lan bingung nang atiku, semunggoné awakku mbok iris ngono menawa ora metu getihé.

Aku nang kono terus ndonga sakinter-interku, nyuwun Gusti Allah nulungi awaké déwé. Aku nduwèni pretyaya nèk ora ènèng liyané sing bisa nulungi awaké déwé ing wantyi iku kejaba Gusti Allah déwé. Mulané aku ndonga lan pretyaya tenan marang Gusti Allah.

Ora let suwi, menawa setengah jam, awaké déwé bungah tenan

lekas bisa weruh Margrita, senajan ijk namung lamat-lamat lan sangka kadohan. Terus ora let suwi tekan brokiné Margrita. Tukangé prau gelis-gelis sing ngutyuli tamparé lan prauné dikentyang kentyeng nang brokiné.

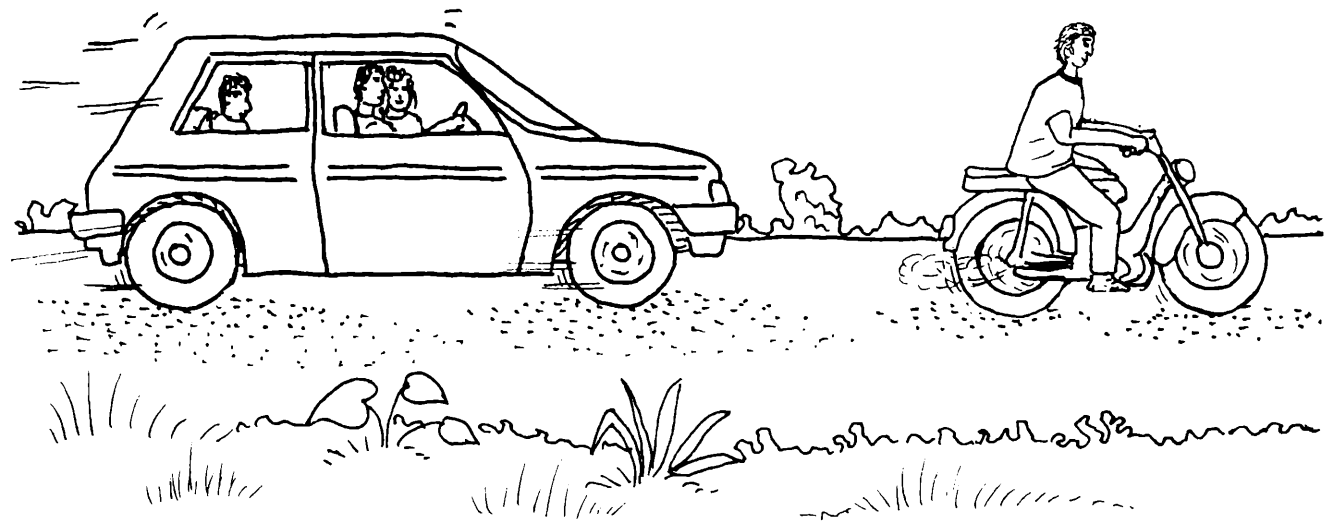

Tukangé prau ngréwangi aku ngedunké brompitku terusan waé aku ngitir budal nang Storku.

Nganti aku tekan Storku wis ora udan menèh, mulané aku ya bisa nyambutgawé kaya sakmestiné lan atiku kebek karo kebangahané Gusti Allah. Ing dina iku aku ngalami nèk namung Gusti Allah déwé sing kenèng dijagaké ing wantyiné apa waé.

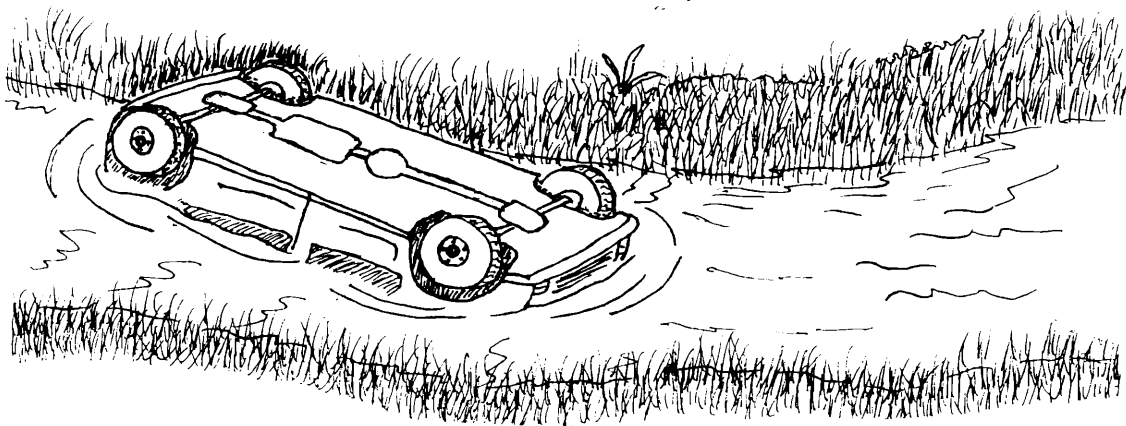
Gejegur got

● ki ndongèngké dongé aku karo bojoku lan anakku pupon budal dolan nang nggoné sedulurku sing manggon nang Tamanredjo.

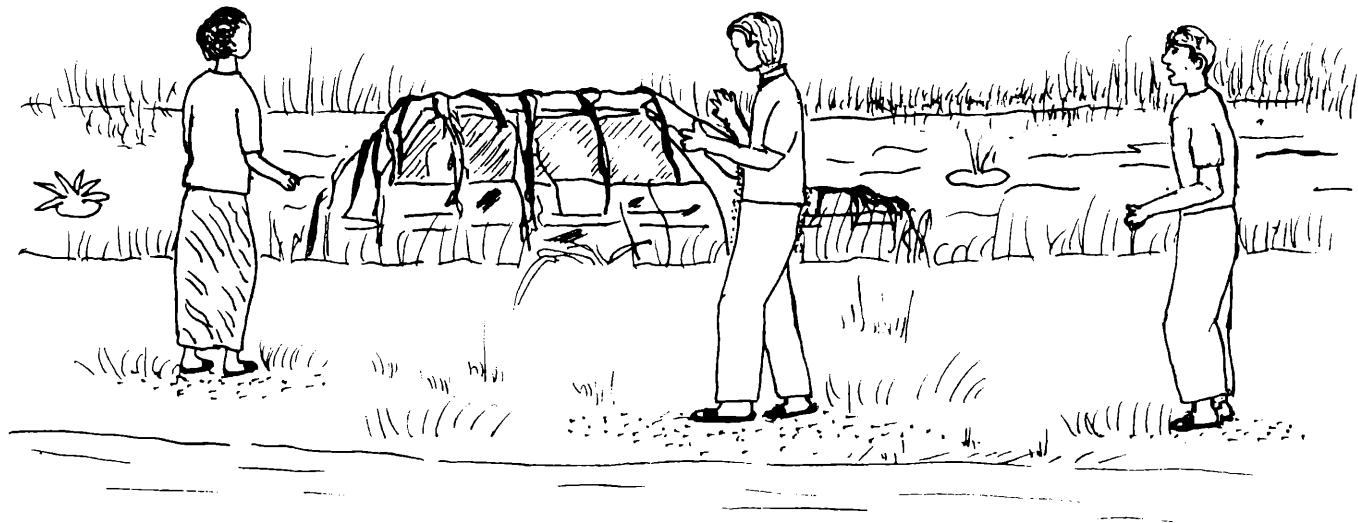
Awaké déwé jam sanga ésuk molai tata-tata lan ora let suwi terus budal nang Tamanredjo. Aku sing nglakoké montor énak-énak, taksambi ndondèng-ndongèng.

Nanging kadung tekan tengah-tengahé désa Likmar, kok ujuk-ujuk weruh wong nglakoké brompit mobat-mabit nang tengah dalan.

Jalaran dalané mbluduk, mulané aku ya rodok kangèlan sing arep nyimpangi brompité. Montoré jawané ngono tak rèh, nanging sing ngerèm kebanteren, maraké montoré terus natap-natap galengané dalan.

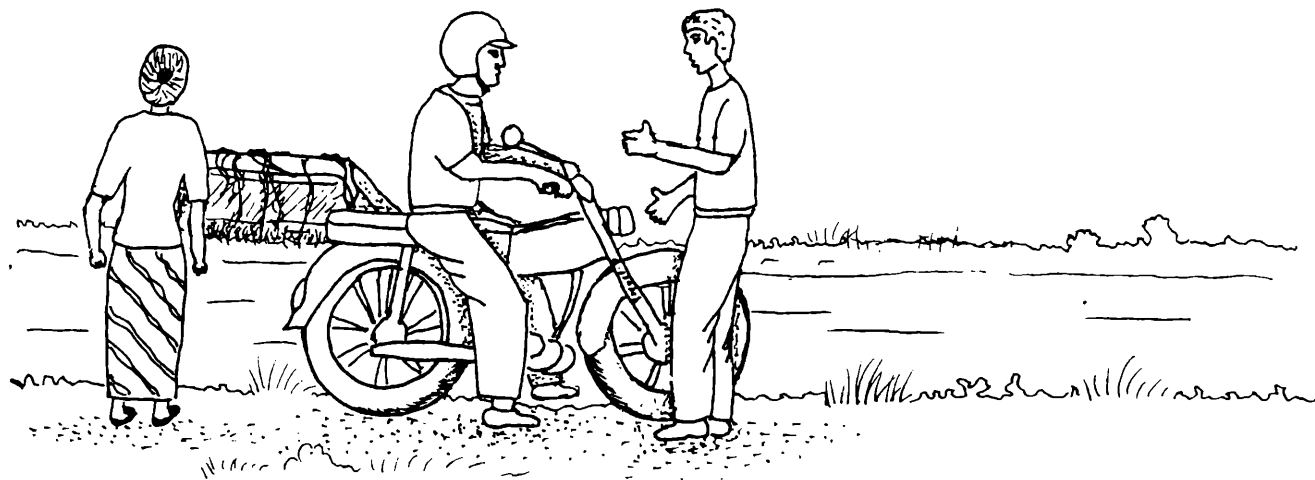
Sangking bingungku, stiré montor terus tak tyulké. Dongé ngerti-ngerti menèh aku wis glagepan nang got. Montoré njembalik, bané kabèh papat nang nduwur lan awaké déwé ketutup nang montoré.

N dilalahé banyuné nang goté kono kok namung nyemek-nyemek. Nanging alon-alon banyuné nrabas mlebu nang njero montor. Awaké déwé jawané arep ndang metu, nanging lawangé ora bisa mbukak. Saiki kabèh terus pada bingung. Sangking bingungé anakku pupon terus bengok-bengok pisan.

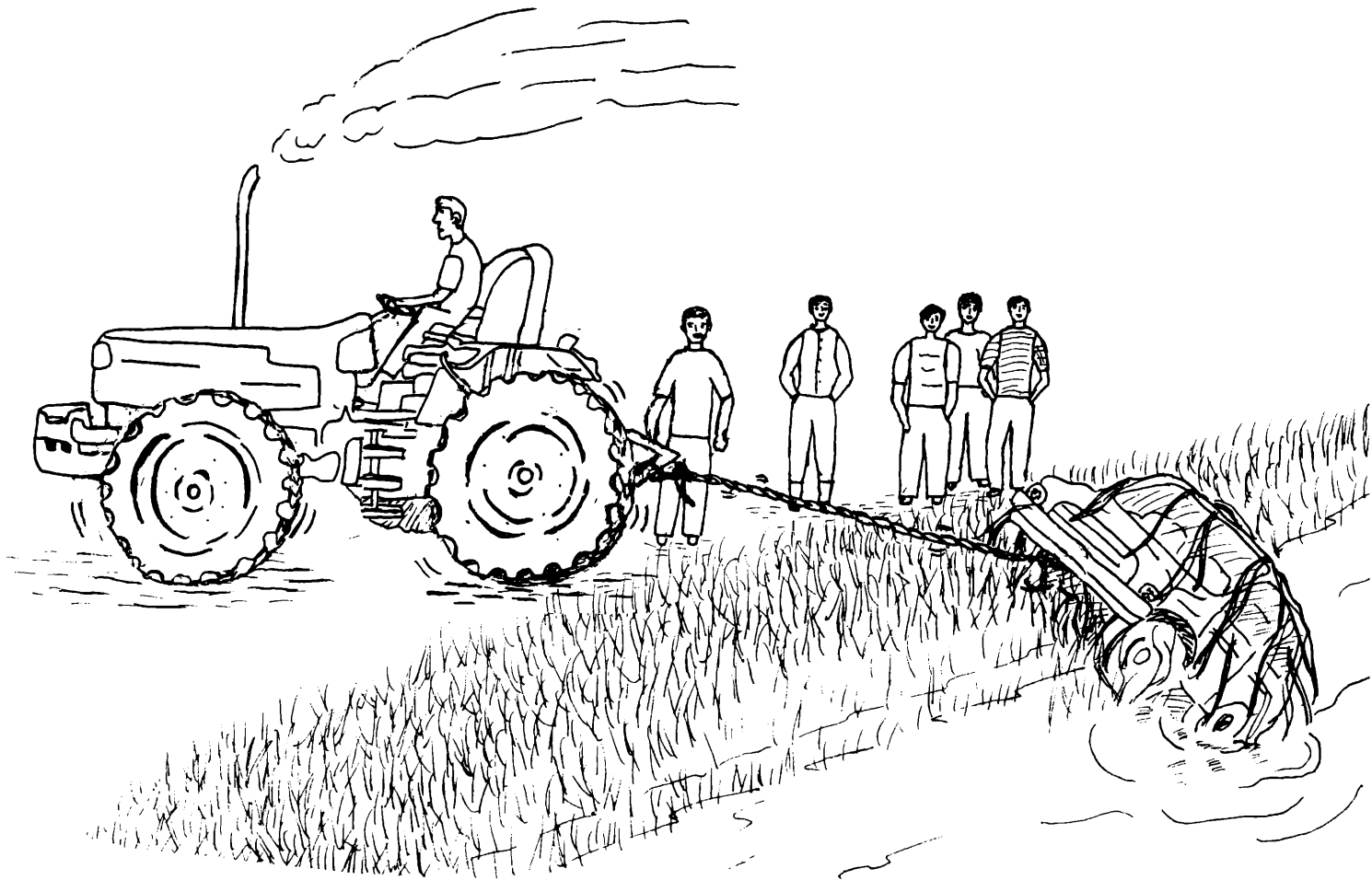
Wong désa kono terus pada teka siji-loro, terus montoré diglémpangké menèh. Awaké déwé terus bisa metu saiki.

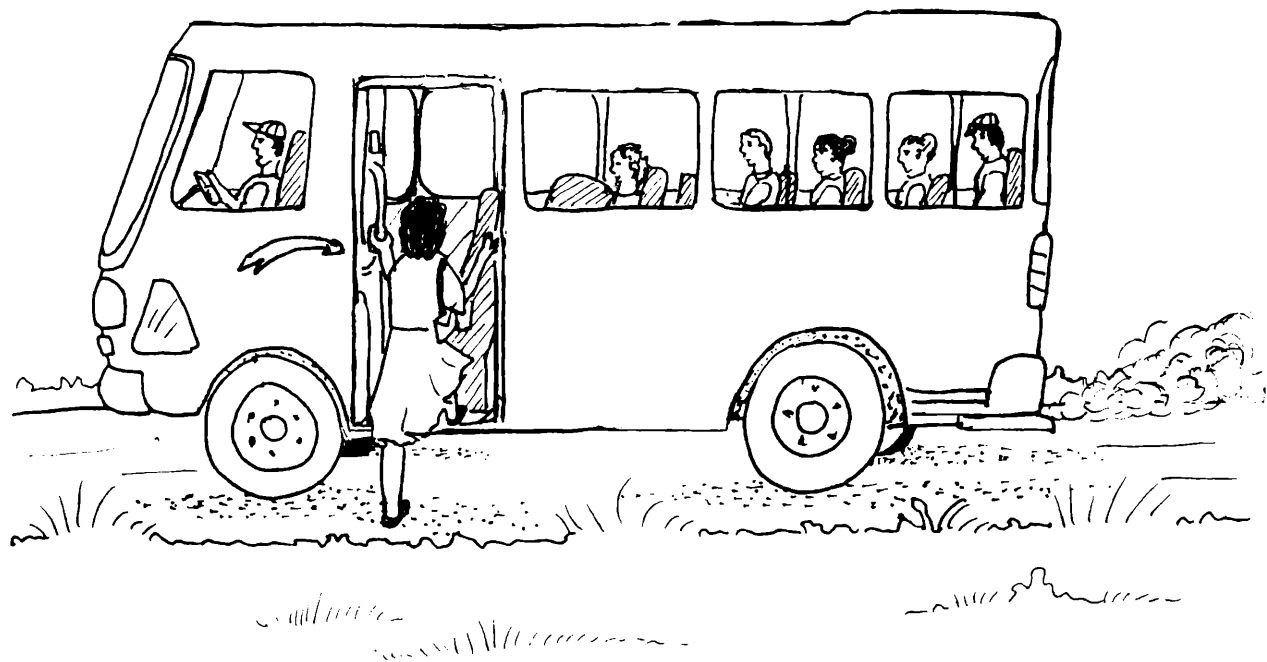

Wong-wong sing pada nonton ngerti awaké déwé iki wong jawa apa ora pada wong ireng, awit kabèh gluprut karo lendut.

Ora let suwi kok ndilalahékenalanku sing manggoné nang Mariyomborek liwat karo brompit. Dèkné weruh awaké déwé, terus mandek lan takon: “Lo, lah kowé kenèng apa kok dirubung-rubung wong pirang-pirang?”

Dèkné tak omongi nèk awaké déwé gejegur got. Kanyaku sakbaré tak omongi terus budal nang nggoné kanya liyané sing nduwé triktor. Dèkné njaluk tulung kongkon narikké montorku. Triktoré terus teka lan montoré terus ditarik munggah nang dalan menèh.

Kadung kuwi kabèh mau wis rampung, bojoku terus ngendek montorbus, terus balik nang setat. Tekan setat dèkné njujuk nang nggoné kakangé lan njaluk tulung kongkon ngréwangi narikké montoré digawa nang setat.

Ora nganti let telung jam, bojoku wis bisa teka menèh karo kakangé. Montoré terus ditarik nang setat. Tekan setat montoré terusan digawa nang nggoné montiré. Let telung minggu montoré wis kétok anyar menèh kaya mauné. Ya iku dongèngané, dongé aku, bojoku lan anakku pupon gejegur got nang dalan Likmar. Awaké déwé bungah, awit snajan montoré njempalik, awaké déwé siji waé ora ènèng sing kenèng tatu apa-apa.

Storm op de rivier

Elke zaterdagmiddag stak ik de Commewijnerivier over om het evangelie te brengen in de dorpen ten noorden van de rivier. Van het werk pakte ik mijn bromfiets en ging dan naar Leonsberg. Wanneer ik direkt een boot kon krijgen om de oversteek naar Nw. Amsterdam te maken, dan duurde dat tochtje nog geen half uur. Maar soms moest ik heel lang wachten, want de bootsman wilde de oversteek niet maken als zijn boot nog niet vol was. Het was niet lonend om met weinig mensen over te steken, vond hij.

Op een zaterdagmiddag ging ik naar de overkant zoals gewoonlijk. Nadat ik mijn bromfiets in het bootje had gezet, begon ik een babbeltje te maken met de bootsman en we wachtten op meer mensen die ook wilden oversteken. Kort daarna was het zover dat we konden vertrekken. Binnen een half uur waren we al in Nieuw Amsterdam. De mensen stapten uit en gingen huiswaarts. De bootsman hielp mij mijn bromfiets uit de boot te tillen. Van daaruit vertrok ik richting Mariënborg, want ik moest nog een keer oversteken om het dorp Margrita te bereiken. In Mariënborg aangekomen keek ik direkt uit naar een boot die naar Margrita zou gaan. Ik vond er één, maar alleen de bootsman zat in de boot. Hij wachtte op mensen die wilden oversteken.

Het leek me dat er niemand meer de oversteek zou doen die dag, want de lucht was zwaar bewolkt en het zou niet lang meer duren of het ging regenen. Ik vroeg daarom aan de bootsman of hij direkt ging oversteken. Hij antwoordde: “Neen, ik ga nog wat wachten. Je kunt je bromfiets alvast in de boot zetten en plaats nemen.”

We wachtten misschien langer dan een half uur, maar er kwam niemand meer opdagen. Toen startte hij de motor en we voeren weg om de oversteek te doen. Op datzelfde moment begon het te regenen en het regende hoe langer hoe harder en er kwamen harde windstoten. Daar de golven gevaarlijker werden en de wind heel hard loeide, durfde hij niet regelrecht naar Margrita te koersen. Hij stuurde daarom de boot langs de oever van de rivier, zodat hij beschutting kreeg van de bomen die daar groeiden. Doordat het nu aldoor harder begon te regenen en de golven steeds hoger werden, werd het bootje meegesleurd door de stroom, voorbij Margrita. Nu moest hij de boot keren en dwars over de rivier richting Margrita koersen.

Toen we midden op de rivier waren, werd het pas echt angstwekkend. Ik had nog nooit zoiets meegemaakt. Ik bedoel in een boot varen tijdens zo'n harde regenbui. Het regende nog harder en door de harde windstoten en hoge golven leek het bootje net een stuk speelgoed. De golven gooiden het van links naar rechts en van achter naar voren.

Mijn hoofd begon te draaien en ik zag dat de bootman ook bleek werd en bang was geworden. Ik werd angstiger en voelde mij wanhopig toen ik dat zag. Ik begon tot God te bidden in mijn hart, want ik heb het vertrouwen dat alleen God ons kan helpen op zo'n moment en niemand anders. Daarom bad ik dan ook zo intens en stelde al mijn vertrouwen op God.

Ongeveer een half uur later konden we tot onze vreugde vanuit de verte Margrita zien. Kort daarna zagen we ook de brug van Margrita. Het wachten was voorbij, de boot werd langs de oever van Margrita aangelegd. De bootman maakte de touwen snel los, zodat hij zijn boot aan de brug kon vastbinden. Hij hielp mij om mijn bromfiets op de oever te brengen, ik startte en koerste richting Storku. Het regende ook niet meer, dus kon ik met een blij hart het werk verrichten met de kracht en de liefde van de Heer. Zo ervoer ik dus weer dat men alleen op God kan rekenen in welke situatie dan ook.

In de goot

Dit verhaal speelt zich af toen mijn vrouw, mijn pleegkind en ik naar een familielid gingen die in Tamanredjo woont. Tegen negen uur 's morgens maakten we ons klaar voor vertrek en niet lang daarna reden we richting Tamanredjo.

Ik reed op mijn gemak en tussendoor vertelden we elkaar verhaaltjes. Maar toen we ter hoogte van Alkmaar waren, reed er plotseling een bromfietser slingerend over de weg. Doordat de weg erg mul was kon ik hem niet zo gemakkelijk ontwijken. Ik probeerde de auto te remmen, maar ik remde wat te hard en daardoor sloeg de auto tegen de berm van de weg. Ik raakte in paniek, waardoor ik het stuur losliet.

Toen ik bij kwam, zaten we in de goot naar adem te snakken. De auto lag ondersteboven in de goot en wij zaten daarin opgesloten. Het was een geluk dat de goot niet vol water zat, maar langzamerhand begon het water toch naar binnen te sijpelen. Wij probeerden daarom zo snel mogelijk eruit te komen, maar helaas zat de deur van de auto klem. Wij werden echt wanhopig en mijn pleegkind begon hard te gillen. Gelukkig kwamen er een paar mensen om ons te helpen. Ze wendten de auto terug, zodat we eruit konden kruipen. Heel wat mensen stonden ons aan te

gapen op straat. Ze wisten niet of we Javanen of Creolen waren, want we waren helemaal besmeurd met zwarte modder.

Het was dan ook een ware opluchting toen een kennis van ons, die in Mariënburg woont, met de bromfiets langs reed. Hij stopte en vroeg ons wat er aan de hand was en waarom we door zoveel mensen werden omringd. Ik vertelde hem hoe wij in de goot terecht gekomen waren. Nadat hij mij had aangehoord, ging hij naar zijn vriend die daar in de buurt woonde en een tractor heeft. Hij vroeg hem of hij hulp kon bieden om mijn auto uit de goot te trekken. Niet lang daarna kwam hij met zijn tractor, trok de auto uit de goot en plaatste hem weer op de weg.

Hierna stopte mijn vrouw een bus en zo vertrok zij naar de stad. In de stad aangekomen ging zij direkt naar haar broer en vroeg of hij hulp kon bieden om de auto naar de stad te slepen. Drie uren later was ze terug met haar broer om de auto te slepen. Terug in de stad brachten we hem direkt naar een automonteur.

Weken na het voorval was mijn auto weer zo goed als nieuw. Wij zijn allen blij en dankbaar dat we er met de schrik af zijn gekomen en geen van ons enig letsel heeft opgelopen, al had mijn auto wel de volle laag gekregen.

Buku-buku liyané ing tembung Jawa Suriname

Aku blajar numpak sepédah

Aku ijik kélingan

Aku ijik kélingan (Buku nomer loro)

Blajar Matya Jawa

Buku klér-kléran (Buku nomer telu)

Dongèngané wit katès

Ik wil ook Surinaams Javaans leren lezen en schrijven

Iki gambaran apa?

Katrésnané Bapak

Kepetuk ula gedé

Kura kepéngin mabur

Pengalamané tikus tyilik

Tulisané Tembung Jawa Suriname

Uripé wong murka